

BESLISSING

Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme

Dossier 56/21-22: Disciplinaire vervolging door het Bondsparket van de club BEERSCHOT V.A. wegens drie door de supporters van de club gepleegde inbreuken tijdens de wedstrijd BEERSCHOT V.A. – R. ANTWERP F.C. dd. 05/12/2021

Seizoen: 2021-2022

Betrokken club: BEERSCHOT V.A. (00013)

Wedstrijd: BEERSCHOT V.A. – R. ANTWERP F.C. dd. 05/12/2021

Gelet op het verslag van scheidsrechter D'Hondt Lothar d.d. 05.12.2021;
Gelet op het verslag van Match Delegate Kris Bellon d.d. 06.12.2021;
Gelet op de Bondsactie lastens de club Beerschot V.A. d.d. 11.12.2021;
Gelet op de oproeping voor de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme d.d. 13.12.2021;
Gelet op de stukken ingediend door het Bondsparket d.d. 12.12.2021;
Gelet op de conclusies en stukken ingediend door Mr. Walter Damen en Mr. Davina Simons, namens de club Beerschot V.A. d.d. 22.12.2021;

Gehoord ter zitting de vertegenwoordiger van het Bondsparket Dhr. Jan Keulen d.d. 22.12.2021;
Gehoord ter zitting Meester (en ondervoorzitter) Walter Damen en Meester Davina Simons ter vertegenwoordiging van de club Beerschot V.A. d.d. 22.12.2021;

1. Feiten en voorgaanden

De voetbalwedstrijd tussen Beerschot V.A. en R. Antwerp F.C. vond plaats op zondagnamiddag 5 december 2021. Tijdens deze wedstrijd vonden verschillende incidenten plaats die volgens de bondsactie kunnen toegeschreven worden aan de thuisaanhang, met name de supporters van Beerschot V.A.

Deze incidenten werden zowel beschreven in het verslag van de scheidsrechter (de heer Lothar D'Hondt), alsook in het verslag van de Match Delegate (de heer Kris Bellon).

Het verslag van de scheidsrechter vermeldt de volgende incidenten:

“In minuut 66:16 diende ik de wedstrijd stil te leggen om over te gaan naar Fase 1. Een supporter kwam uit het supportersvak van Beerschot V.A. het veld opgelopen richting het bezoekersvak van R. Antwerp FC. en gooide een vuurpijl in dit bezoekersvak. Na het laatste fluitsignaal kwamen er ook supporters vanuit het supportersvak van Beerschot V.A. het veld opgelopen richting het bezoekersvak van R. Antwerp FC maar deze werden gestopt en tegengehouden door de ordediensten”.

Het verslag van de Match Delegate vermeldt de volgende incidenten:

“Fase 1 van de 3-step procedure werd opgestart toen een fan uit het thuisvak I kwam en met een brandende pyro (bengal) richting het bezoekende vak liep. Net voordat hij onderschept werd door de politie in burger kon hij gooien en de pyro zoefde boven de hoofden van de Antwerp-supporters in het zijnet van het supportersvak. Eén persoon geraakte gewond in de paniek die hierbij uitbrak. Hij werd door het Rode Kruis behandeld voor een verstuikte pols opgelopen bij zijn val in de tribune. De dader werd gearresteerd en PV werd opgemaakt”.

“Gebruik van Bengaals vuur waarmee meestal werd gezwaaid en dat nadien op de grond terecht kwam en daar uitdoofde. Ondanks de sweeping van het stadion kwam er toch heel wat pyrotechnisch materiaal

het stadion binnen. Ik merkte in het bijzijn van mijn liaison officer persoonlijk op dat het fouilleren van de fans vrij nonchalant gebeurde doordat bijvoorbeeld hoodies en mutsen niet gecontroleerd werden aan verschillende toegangspoorten". (eigen onderlijning)

"Een opsomming van de verschillende pyro-momenten:

1. Net voor de kick-off werden een groot aantal rookpotten en bengals vuur afgestoken in vak I. De rook had geen impact op het begin van de wedstrijd. Op hetzelfde moment werd ook bovenaan in sector L een rookpot aangestoken.
2. Halfweg de eerste speelhelft werden in vak I twee paarse rookpotten en 1 bengal aangestoken terwijl er enkele banners werden getoond.
3. Net voor de kick-off van de tweede speelhelft werd opnieuw pyrotechnisch materiaal aangestoken in van I. Ook hier doofde het ter plaatse uit tijdens de aanvangsminuut van de tweede helft.
4. Zoals reeds besproken gooide een pitch-invader uit vak I pyrotechnisch materiaal naar het vak van de bezoekers. In dezelfde minuut werd in vak I bijkomend een paarse rookpot aangestoken.
5. In de '93 werd onderaan vak I pyrotechnisch materiaal aangestoken. Dit doofde uit ter plekke.
6. Bij de veldbestorming werd met pyrotechnisch materiaal en andere projectielen gegooid richting de ordediensten die zich op het speelveld bevonden".

"Er vielen enkele spreekkoren en een discriminerende banner te noteren:

1. In de 16'20" klonk het bekende "Al wie niet springt is een Jood" uit de vakken I en L.
2. In de 25'39" werd na een niet geapprecieerde gele kaart vanuit vak I "strontarbiters" geroepen.
3. In de 94' riep hetzelfde vak I "Strontarbiters, uw moeder is een hoer".
4. Op een banner in vak I die halfweg de eerste speelhelft werd getoond, werd RAFC-speler Nainggolan op de korrel genomen".

2. Standpunt der partijen

2.1 Bondsparket

In de bondsactie komen drie tenlasteggingen aan bod, met name:

1. Ieder wangedrag en / of incidenten dat / die het normale verloop van de wedstrijd zou(den) kunnen hebben beïnvloed: het gooien en het gebruik van pyrotechnisch materiaal.

Reglementaire basis:

Onder meer art. 16.2 c) (pyrotechnisch materiaal), art. 16.2 b) (gooien van voorwerpen), art. 6.1 en art. 6.3 FIFA Disciplinary Code.

2. Ongeregeldheden in de installaties of op de terreinen van een club: het betreden/bestormen van het speelveld.

Reglementaire basis:

Onder meer art. B11.199 Bondsreglement (Titel 11, Hoofdstuk 12 Bijzondere inbreuken) en art. 16.2.a) (betreden/bestormen van het speelveld), art. 6.1 en art. 6.3 FIFA Disciplinary Code.

3. Discriminatie of racisme: spreekkoren en banner.

Reglementaire basis:

Onder meer de indicatieve tabel profvoetbal voor clubs nr. 2 en art. B11.234 en art. B11.237 Bondsreglement.

De omstandig gemotiveerde vordering van het Bondsparket besluit als volgt:

“1. Pyrotechnisch materiaal – veldbestorming

Het Bondsparket vordert, overeenkomstig het artikel B11.199 van het Bondsreglement van de KBVB dat de club Beerschot V.A. **twee effectieve officiële (thuis)wedstrijden** van haar eerste ploeg **met volledig gesloten deuren** moet afwerken en dit tijdens een periode waar het publiek is toegelaten en niet beperkt is van overheidswege.

2. Racisme / Discriminatie (spreekkoor en banner)

Het Bondsparket vordert een boete van **4.000 EUR** effectief.”

2.2. Verdediging BEERSCHOT V.A.

In haar schriftelijke conclusie vordert de club BEERSCHOT V.A. het volgende:

In hoofdorde:

- De gevorderde sancties voor tenlasteleggingen 1 en 2 volledig met uitstel te willen opleggen en om voor wat tenlastelegging 3 betreft geen sanctie te willen opleggen gezien er geen inbreuk gepleegd werd.

In ondergeschikte orde:

- Indien tenlastelegging 3 toch zou worden weerhouden, de gevorderde sancties in het geheel volledig met uitstel te willen opleggen;

In uiterst ondergeschikte orde:

- De gevorderde sancties te willen milderen naar billijkheid.

De verweermiddelen die de club in haar conclusie en ter zitting aanvoert, komen hierna aan bod onder de rubriek 3.2.

3. Beoordeling door de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme

3.1 M.b.t. de ontvankelijkheid van de bondsactie

De Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme (hierna: NKDR) stelt vast dat de disciplinaire vervolging door het Bondsparket werd ingesteld conform de vormvereisten zoals voorzien in het Bondsreglement en dat daaromtrent geen betwisting werd gevoerd.

De NKDR van de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal is in eerste aanleg bevoegd voor de behandeling van dit dossier op grond van art. B2.55 (zie tevens art. P2.16 Bondsreglement).

De bondsactie in onderhavige zaak werd tijdig neergelegd ter griffie van de KBVB op 12.12.2021 (binnen de in artikel B11.29 van het Bondsreglement gestelde termijn van twee jaar) en voldoet verder aan de vormvereisten gesteld in artikel B11.23 van het Bondsreglement.

De vordering is bijgevolg ontvankelijk.

3.2 Ten gronde

3.2.1. Uitgangspunt: de objectieve aansprakelijkheid van de clubs

Dat de clubs objectief aansprakelijk zijn voor de daden van hun supporters blijkt uit volgende bepalingen van het Bondsreglement.

Artikel B11.199

In geval van ongeregeldheden in de installaties of op de terreinen van een club, kan de bevoegde disciplinaire instantie beslissen om de op dat terrein te spelen wedstrijden met gesloten deuren te doen spelen, **zelfs wanneer vaststaat dat de betrokken club al het mogelijke heeft gedaan om de orde te handhaven.**

Artikel B11.237

De clubs nemen de verbintenis tot niet-discriminatie waaronder de nultolerantie ten aanzien van racisme op in hun statuten en huishoudelijk reglement ten aanzien van hun leden en in hun reglement van inwendige orde ten aanzien van toeschouwers, medewerkers en andere aanwezigen. De clubs zijn mede aansprakelijk voor de naleving ervan door deze personen.

Clubs onthouden zich van en verbieden discriminerende boodschappen, zoals uitlatingen, slogans, liederen en kwetsende spreekwoorden zowel vóór, tijdens als na de wedstrijd, ten aanzien van alle personen waarover zij een bevoegdheid kunnen uitoefenen.

Clubs verbieden de toegang tot de stadions aan alle personen die via symbolen, tekeningen, vlaggen en spandoeken of op enige andere wijze uiting geven aan een discriminerende boodschap, nemen in het algemeen hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag tot interventie door een aangeslotene of niet-aangeslotene, alle passende maatregelen ingeval van discriminatie. **De clubs zijn objectief aansprakelijk voor hun supporters.**

Het Bondsreglement sluit op dit punt aan bij de FIFA Disciplinary Code die in haar artikel 16.2 het volgende bepaalt:

"All associations and clubs are liable for inappropriate behavior on the part of one or more of their supporters as stated below and may subject to disciplinary measures and directives even if they can prove the absence of any negligence in relation to the organization of the match".

Een gelijkaardige bepaling is opgenomen onder artikel 16.2 van de UEFA Disciplinary Regulations.

De club Beerschot V.A. is aldus objectief aansprakelijk voor de daden van haar supporters.

De aansprakelijkheid van een club voor daden van haar supporters maakt vaste rechtspraak uit van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal, de Disciplinaire Raad voor het Profvoetbal, de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme, het Belgische Arbitragehof voor de Sport (BAS), de disciplinaire instanties van UEFA en FIFA en tot slot het Tribunal Arbitral du Sport (TAS) / Court of Arbitration for Sport (CAS).

Zo werd op 3 juni 2003 een principebeslissing inzake de objectieve aansprakelijkheid van een club voor haar supporters uitgesproken door het Tribunal Arbitral du Sport / Court of Arbitration of Sport (CAS 2002/A/423 PSV Eindhoven NV v. UEFA, in Rec. T.A.S. III, p. 522 en J.D.I. 2004, p. 295, noot E. LOQUIN). In dit dossier hadden PSV-supporters de speler Thierry Henry van Arsenal FC racistisch bejegend. De club PSV verweerde zich door te stellen dat zij niet verantwoordelijk was voor het gedrag van haar supporters, omdat dit niet aan haar schuld te wijten was en er sprake was van een

uitzonderlijke situatie. Het CAS concludeerde dat de club inderdaad niets te verwijten viel omdat zij alles in haar macht had gedaan om de veiligheid te garanderen en onregelmatigheden te voorkomen. Toch was de conclusie van het CAS dat PSV op grond van de objectieve aansprakelijkheid die volgde uit de UEFA Disciplinary Rules, verantwoordelijk was voor de gedragingen van haar supporters:

“Cette règle a très clairement pour objet de faire endosser par les clubs organisateurs de rencontres de football la responsabilité du respect par leurs supporters d'un comportement conforme aux buts poursuivis par l'UEFA. Force est en effet de constater que celle-ci ne dispose d'aucune autorité disciplinaire directe contre les supporters d'un club, mais uniquement contre les associations européennes de football et les clubs. C'est à ceux-ci qu'il incombe de se conformer aux normes et à l'esprit de la réglementation dictés par l'UEFA. Or, si les clubs pouvaient se libérer de toute responsabilité en faisant valoir qu'ils ont pris toutes les mesures qu'on peut raisonnablement attendre d'eux pour prévenir tout acte contraire aux règles de l'UEFA et si des supporters venaient tout de même à commettre un tel acte, le comportement, bien que fautif en soi, ne pourrait en aucune manière être sanctionné. Les normes de comportement de l'UEFA constitueraient ainsi des obligations incertaines, parce que dénuées de toute sanction. En dirigeant la sanction contre le club pour les faits de ses supporters, ce sont en réalité ces derniers qui sont visés et ce sont eux qui seront exposés à subir, en leur qualité de supporters, la condamnation prononcée à l'encontre de leur club. C'est par ce seul biais que le but de la norme de l'UEFA a une chance d'être atteint. Sans cette sanction indirecte, l'UEFA serait littéralement démunie face aux agissements fautifs de supporters, lorsqu'un club ne peut se voir reprocher une faute en relation avec ces agissements.”

(Vrij vertaald als volgt: “Het doel van deze regel is om voetbalclubs verantwoordelijk te maken voor het gedrag van hun supporters, dat in overeenstemming dient te zijn met de doelstellingen die UEFA nastreeft. UEFA heeft immers geen directe disciplinaire bevoegdheid tegen de supporters van een club, maar alleen tegen de Europese voetbalbonden en clubs. Het is de verantwoordelijkheid van de voetbalbonden en clubs om te voldoen aan de normen en de geest van de UEFA-reglementen. Indien de clubs zichzelf echter van elke verantwoordelijkheid zouden kunnen ontheffen door te beweren dat zij alle redelijke maatregelen hebben genomen om elke handeling in strijd met de UEFA-regels te voorkomen, en indien supporters toch een dergelijke handeling zouden plegen, zou het gedrag, hoewel op zich verkeerd, op geen enkele manier kunnen worden bestraft. De gedragsnormen van de UEFA zouden derhalve onzekere verplichtingen vormen, omdat er geen sancties aan verbonden zijn. Door de sanctie te richten tegen de club voor de daden van haar supporters, zijn het in feite deze laatsten die het doelwit zijn en zijn zij het die, in hun hoedanigheid van supporters, zullen lijden onder de veroordeling die tegen hun club is uitgesproken. Dit is de enige manier waarop het doel van de UEFA normen kan worden bereikt. Zonder deze indirecte sanctie zou de UEFA letterlijk machteloos staan tegenover onrechtmatige acties van supporters, waarbij een club niet kan worden beschuldigd van enig wangedrag in verband met dergelijke acties.”)

Ook het BAS sprak zich reeds in die zin uit in meerdere uitspraken en motiveerde het in haar beslissingen van 20 februari 2017 en 10 december 2014 als volgt:

“En droit belge, si des lois particulières consacrent le principe de la responsabilité objective du fait d'autrui, la Cour de Cassation n'a pas consacré ce principe comme étant un principe général de droit. Toutefois, à la connaissance de la Cour, aucune loi ne s'oppose à ce qu'une association privée organise un principe de responsabilité objective au travers de son règlement. » Vu les liens étroits qui existent entre un club et ses supporters, le club en question dispose d'un pouvoir de contrôle sur ces derniers, en particulier lorsqu'il organise lui-même le déplacement (voy. Civ. Liège, 6 novembre 2015, n°15/223/C).” (BAS, 20 februari 2017, Standard vs KBVB, overweging 4.2.3.4)

(Vrij vertaald als volgt: “In het Belgische recht is het beginsel van de objectieve aansprakelijkheid voor de handelingen van anderen weliswaar in specifieke wetten verankerd, maar het Hof van Cassatie heeft dit beginsel niet als algemeen rechtsbeginsel vastgelegd. Voor zover het Hof bekend is, staat echter geen enkele wet eraan in de weg dat een privévereniging het principe van de objectieve aansprakelijkheid in haar statuten of reglementen vastlegt. Gezien de nauwe banden tussen een club en haar supporters, heeft de betrokken club een controlebevoegdheid over deze laatsten, in het bijzonder wanneer zij de verplaatsing zelf organiseert.”)

“Par sa qualité de membre de l'URBSFA le STANDARD accepte l'application du Règlement de l'URBSFA. Cette règle trouve son fondement dans la loi du 24 mai 1921 garantissant la liberté d'association (« Sport et droit, les fédérations », les cahiers des sciences administratives, Ed.Cefal 2005, p.51 et sv.). Dès lors, dans la mesure où il n'est pas contraire à une loi d'ordre public ou à une norme supranationale directement applicable, le STANDARD est soumis à l'application du Règlement de l'URBSFA et à la clause de responsabilité objective qui en fait partie.” (BAS, 10 december 2014, Standard vs KBVB, overweging 5.2.2)

(Vrij vertaald als volgt: Door lid te zijn van de KBVB aanvaardt STANDARD de toepassing van het Bondsreglement. Deze regel vindt zijn oorsprong in de wet van 24 mei 1921 tot waarborging der vrijheid van vereniging. Voor zover dit niet in strijd is met een wet van openbare orde of een rechtstreeks toepasselijke supranationale norm, valt STANDARD derhalve onder toepassing van het Bondsreglement en de daarin vervatte clausule van objectieve aansprakelijkheid.”)

De NKDR verwijst tevens naar de recente beslissingen van het BAS over de objectieve aansprakelijkheid van de clubs voor de daden van hun supporters: BAS169/20 d.d. 8 juli 2020, punt IV.4.5; beslissing BAS 173/20 d.d. 15 juni 2020, punt IV.4.5.; beslissing BAS 174/20, d.d. 9 juni 2020, punt IV.4.5.; beslissing BAS 168/20 d.d. 5 mei 2020, punt IV.4.5.; beslissing BAS 93/16 d.d. 20 februari 2017, overweging 4.2.3.4.; beslissing BAS d.d. 10 december 2014, overweging 5.2.2.; beslissing BAS 147/19 d.d. 22 juli 2019, overweging IV.4.7.

Tijdens het huidig seizoen hebben de rechtsprekende disciplinaire organen van de KBVB reeds meerdere malen de gelegenheid gekregen het principe van de objectieve aansprakelijkheid te bevestigen:

- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 7 september 2021 tegen de club Standard;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 7 september 2021 tegen de club Waasland-Beveren;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 21 september 2021 tegen de club R. Antwerp FC;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 21 september 2021 tegen de club Charleroi;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 12 oktober 2021 tegen de club Beerschot V.A.;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 12 oktober 2021 tegen de club R. Anderlecht SC;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 12 oktober 2021 tegen de club K.AA Gent;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 12 oktober 2021 tegen de club Charleroi;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 5 oktober 2021 tegen de club Club Brugge;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 5 oktober 2021 tegen de club Lierse Kempenzonen;

- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 5 oktober 2021 tegen de club Standard;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 1 november 2021 tegen de club Club Brugge;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 28 oktober 2021 tegen de club Beerschot;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 28 oktober 2021 tegen de club Anderlecht;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 1 november 2021 tegen de club KV Mechelen;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Standard;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club KV Kortrijk;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Zulte-Waregem;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Charleroi;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Gent;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Lommel;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Beerschot V.A.;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 19 oktober 2021 tegen de club Standard;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 2 november 2021 tegen de club Beerschot;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 2 november 2021 tegen de club KV Mechelen;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 2 november 2021 tegen de club Charleroi;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 2 november 2021 tegen de club Union;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 9 november 2021 tegen de club Zulte-Waregem;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 9 november 2021 tegen de club Lierse Kempenzonen;
- bij beslissing van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal van 9 november 2021 tegen de club Virton;

De club Beerschot V.A. is bijgevolg aansprakelijk voor haar supporters.

3.2.2. Pyrotechnisch materiaal

a. Het gevaar van pyrotechnisch materiaal en de noodzaak het te bannen uit de voetbalstadions

Niettegenstaande verscheidene veroordelingen tijdens dit voetbalseizoen en ook tijdens de voorbije voetbalseizoenen werd er voorafgaand, tijdens en na de wedstrijd gebruik gemaakt van pyrotechnisch materiaal door supporters van de club Beerschot V.A. Het ging onder meer om “*Bengaals vuur*” en “*rookpotten*”, zoals blijkt uit het verslag van de Match Delegate en de bij het dossier gevoegde foto’s en filmmateriaal.

Onder pyrotechnische middelen worden verstaan, die artikelen die explosieve stoffen bevatten die tot doel hebben warmte, licht, geluid, gas of rook, dan wel een combinatie van dergelijke verschijnselen, te produceren door zichzelf onderhoudende exotherme chemische reacties. (Omzendbrief aangaande een geïntegreerde aanpak om pyrotechniek te bannen uit alle voetbalstadions, 13 september 2019, nr. 2019014467, FOD Binnenlandse Zaken, p. 1)

Deze voorwerpen worden onderverdeeld in de categorieën feestvuurwerk, spektakelvuurwerk en vuurwerk voor technisch gebruik en/of seinvuurwerk. De samenstelling en de specifieke risico's bij het gebruik verschillen sterk. Geen enkele categorie is als veilig te beschouwen bij gebruik binnen de omheining van het stadion.

Het gebruik van elk van deze voorwerpen kan gevaarlijke situaties opleveren voor supporters die het gebruiken, maar ook voor andere toeschouwers, waaronder ook kinderen, die zich nabij of in de omgeving bevinden, maar tevens voor de spelers en personen langs de zijlijn zoals stewards, persmensen en ballenjongens of –meisjes.

Het Bondsparket vestigt in de bondsactie terecht de aandacht op het levensgevaarlijk karakter van Bengaals vuur. Dit betreft van oorsprong seinvuurwerk om signalen te versturen op zee, ontstoken vanop schepen in nood. Bij het aansteken van Bengaals vuur wordt een temperatuur van duizend graden bereikt. Als geweten is dat bij een temperatuur van 1.000 graden in enkele seconden een politiehelm of een voertuig wordt doorgebrand, is het onnodig uit te leggen wat het effect van Bengaals vuur is op kledij en vooral synthetische kledij. Deze kledij (synthetische vezels - voetbaltruitjes) wordt vaak door supporters gedragen en maakt hen bijgevolg extra kwetsbaar.

De aanraking van welgeteld één seconde volstaat om brandwonden van derde en vierde graad te veroorzaken. Bij een derdegraads brandwonde zijn zowel de opperhuid als de lederhuid volledig beschadigd tot in het onderhuids vetweefsel. De wonde is nauwelijks pijnlijk omdat de zenuwen zijn aangetast. Bij brandwonden van de vierde graad zijn de wonden zo diep dat niet alleen de huid maar ook spieren, botten en pezen verkoold/vernietigd zijn. Bovendien valt Bengaals vuur vrijwel niet te doven met water of zand.

De rookontwikkeling met giftige stoffen kan leiden tot ademhalingsproblemen, geïrriteerde ogen en zelfs hartritmestoornissen of kan een impact hebben op het zichtvermogen. Bovendien kunnen knalgeluiden leiden tot tijdelijke of permanente gehoorschade.

Daarnaast zijn er ook acute veiligheidsrisico's, waaronder het uitbreken van paniek bij een grote groep supporters, zeker wanneer iedereen op hetzelfde moment probeert weg te komen (Omzendbrief, o.c., p. 3).

Elke week belanden er supporters op de spoedafdelingen van de ziekenhuizen over heel het land als gevolg van een bommetje of Bengaals vuur met al dan niet blijvende gehoorschade en zelfs geamputeerde vingers. Professor Olivier Vanderveken, NKO-diensthoofd in het UZ Antwerpen getuigt hierover als volgt: "Het is tegenwoordig na elke voetbalwedstrijd prijs dat we hier slachtoffers over de vloer krijgen. Op deze manier is het absoluut onverantwoord om nog kinderen mee te nemen naar de wedstrijden." (N. VLEMINCKX en N. VAN ESSCHE, "Strijd tegen pyrotechnisch materiaal wordt opgevoerd: nieuwe wet op komst", www.hln.be, 18 oktober 2021).

Voetbal moet een feest blijven waarbij de overgrote meerderheid van goedmenende supporters niet dient te vrezen voor hun veiligheid of die van hun kinderen. (Omzendbrief, o.c., p. 1)

De Koninklijke Belgische Voetbalbond, de UEFA en FIFA hanteren een zerotolerancebeleid - net omwille van de hoger opgesomde gevaren - voor het gebruik van Bengaals vuur en ander pyrotechnisch materiaal. De wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid van voetbalwedstrijden (hierna

kortweg: “de Voetbalwet”) verbiedt het gooien van voorwerpen binnen (artikel 20) en buiten het stadion (artikel 20 bis), alsook het binnenbrengen of het gebruik ervan in een stadion (artikel 23 ter). Zelfs het bezit ervan binnen de perimeter of het ontsteken ervan op het Belgisch grondgebied omwille van en ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd, maakt naar gemeen recht een strafbaar feit uit. En terecht, vuurwerk is geen vrijetijdsbezigheid en zeker niet in een beperkte ruimte zoals een stadion of een supportersvak.

b. De reglementering

Het bezit en het gebruik van pyrotechnisch materiaal door supporters in een voetbalstadion, in de perimeter of zelfs op het gehele grondgebied, bijvoorbeeld naar aanleiding van supportersverplaatsingen, is nadrukkelijk verboden door de Voetbalwet. Het gaat om een totaalverbod voor toeschouwers waarop geen enkele uitzondering bestaat.

Zo bepaalt de Voetbalwet dat eenieder die pyrotechnische voorwerpen, bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnenbrengt, poogt binnen te brengen of in het bezit is van zulke voorwerpen of deze gebruikt in het stadion of in de perimeter, één of meer sancties kan oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.

Eenieder die pyrotechnische voorwerpen, bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren, gebruikt op het grondgebied van het Koninkrijk omwille van en ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater. (artikel 23ter, eerste en tweede lid, Voetbalwet).

Een dergelijk totaalverbod is ook voorzien in punt 16.2.c van de UEFA Disciplinary Regulations en in artikel 16.2.c van de FIFA Disciplinary Code die de clubs objectief aansprakelijk stellen voor “*the lighting of fireworks or any other objects*”.

Het is duidelijk dat het gebruik van pyro op de tribunes, zonder deze op het terrein te werpen, ook onder deze notie valt.

N.a.v. een onafhankelijke studie die de UEFA in 2016 liet uitvoeren, concludeert ze overigens dat geen enkel pyrotechnisch voorwerp veilig kan worden gebruikt in stadions, gelet op significante gezondheids- en veiligheidsrisico's (Tom Smith, Pyrotechnics in Stadia, Health and Safety issues relating tot he use of pyrotechnics in football stadia, november 2016).

Het Bondsreglement voorziet niet in een bepaling die omschrijft wat verstaan wordt onder pyrotechnisch materiaal. Evenmin wordt nader bepaald in welke omstandigheden (binnenbrengen, bezit, ontsteken, werpen) pyrotechnisch materiaal in de stadia tuchtrechtelijk kan worden gesanctioneerd.

Zulks impliceert dat hogervermelde bepalingen van de UEFA Disciplinary Regulations en de FIFA Disciplinary Code alsmede van de Voetbalwet richtinggevend zijn.

De KBVB, haar disciplinaire organen en haar leden (dus ook de clubs) zijn er immers toe gehouden om de statuten, reglementen en beslissingen van de FIFA (en de UEFA) na te leven (artikel B1.12, 3° Bondsreglement KBVB).

Hetzelfde geldt voor de clubs en hun leden, ook zij zijn ertoe gehouden om te handelen in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving, de statuten, het bondsreglement, de richtlijnen en ethische codes van de KBVB, haar vleugels, de FIFA en de UEFA (artikel B3.10 en B 3.32 Bondsreglement KBVB).

De FIFA-reglementering is hiërarchisch hoger dan het Bondsreglement KBVB waardoor het FIFA-reglement onverkort moet toegepast worden (artikel B1.12,3° Bondsreglement KBVB) zodat de club Beerschot V.A. vervolgd kan worden voor alle feiten die haar ten laste worden gelegd.

Tevens kan verwezen worden naar artikel B1.12, 1° van het Bondsreglement, hetwelk voorziet in de verplichting voor de KBVB en zijn geledingen, met inbegrip van hun leden, om de wet na te leven waaronder begrepen de algemene rechtsbeginselen, de bepalingen van openbare orde en dwingend recht zoals deze voortvloeien uit de nationale, regionale en Europese rechtsorden.

Dit impliceert dat artikel 23ter van de Voetbalwet dient nageleefd te worden waar het sanctioneerbaar stelt: *“Eenieder die pyrotechnische voorwerpen bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnenbrengt, poogt binnen te brengen of in het bezit is van zulke voorwerpen of deze gebruikt in het stadion of in de perimeter”*.

Overigens bepaalt artikel B9.1 van het Bondsreglement uitdrukkelijk dat *“de bepalingen van dit reglement gelezen worden in overeenstemming met de Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden”*.

Het Bondsreglement van de KBVB stelt in haar artikel P 2.30 (boek P – Pro League) evenwel dat:

- a) een match delegate een verslag moet opstellen wanneer het onder meer gaat over het gooien van pyrotechnisch materiaal, zelfs indien het normale verloop van de wedstrijd niet werd beïnvloed. Hieruit kan a contrario worden afgeleid dat een match delegate geen verslag moet opstellen wanneer het pyrotechnisch materiaal enkel wordt aangestoken en niet gegooid (hetgeen op zich vrij vreemd is vermits dit de facto tot een nog gevaarlijkere situatie kan leiden indien dit wordt ontstoken tussen een grote groep van supporters).
- b) een match delegate een verslag moet opstellen wanneer het onder meer gaat over incidenten die het normale verloop van de wedstrijd hebben beïnvloed. Hieruit kan a contrario worden afgeleid dat indien een incident heeft plaatsgehad dat de wedstrijd niet heeft beïnvloed, er bijgevolg geen verslag van de match delegate moet worden opgesteld. Onder “incidenten” dient het gooien van voorwerpen gerekend te worden.

In deze gevallen dient de match delegate, overeenkomstig deze bepaling, zijn verslag over te maken aan het Bondsparket hetwelk zijn bevoegdheden uitoefent en de zaak voorlegt aan de bevoegde disciplinaire instanties.

BEERSCHOT V.A. leidt uit artikel P2.30 af dat *“het louter ontsteken van pyrotechnisch materiaal dan ook geen inbreuk betreft die conform het Bondsreglement kan worden gesanctioneerd, noch kan dit in casu gekwalificeerd worden als een incident dat het normale verloop van de wedstrijd heeft beïnvloed. BEERSCHOT V.A. meent dan ook dat er voor wat betreft het louter ontsteken van Bengaals vuur en rookpotten geen sanctie kan worden opgelegd”*.

Dit standpunt kan niet worden gevolgd nu het niet te rijmen valt met artikel 23ter van de Voetbalwet en de hoger geciteerde bepaling van de UEFA Disciplinary Regulations en de FIFA Disciplinary Code.

Het Bondsparket is bovendien steeds gerechtigd in de uitoefening van haar algemene vervolgingsbevoegdheid om een zaak aanhangig te maken bij een bondsinstantie overeenkomstig de artikelen B2.43, al. 1 en B11.22, 2°, a) van het Bondsreglement. (DCP, beslissing 29.11.2021, dossier 122, inzake R.Antwerp FC/RSC Anderlecht; DCP, beslissing 13.12.2021, dossier 121, inzake KRC Genk)

Zulks impliceert dat het Bondsparket op basis van haar algemene vervolgingsbevoegdheid ook de niet door de match delegate verplicht voor te leggen incidenten, disciplinair ter beoordeling kan voorleggen van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal, of de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme in geval van samenhang.

Vanuit die optiek bepaalt artikel P2.6 van het Bondsreglement dat het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal in aanwezigheid van een lid van het Bondsparket oordeelt over **alle** incidenten, laakbare feiten, betwistingen, gevallen van wangedrag van spelers, aangeslotenen of toeschouwers en over **alle** feiten ten laste van clubs die zich voordoen tijdens de in deze bepaling opgesomde competities.

Waar het oude artikel P271.221 van het Bondsreglement nog voorzag dat de Geschillencommissie voor het Profvoetbal “oordeelt op basis van het verslag van de scheidsrechter en/of de Match Delegate”, is dergelijke beperking niet meer terug te vinden in het nieuwe artikel P2.6 van het Bondsreglement.

De indicatieve tabel profvoetbal voor clubs voorziet onder type overtreding nr.1 ieder wangedrag en/of incidenten dat/die het normale verloop van de wedstrijd zou(den) kunnen hebben beïnvloed, terwijl onder type overtreding nr. 4 sprake is van “**Ander wangedrag/Andere incidenten**”.

Dit ander wangedrag of andere incidenten dat/die het normale verloop van de wedstrijd niet zou(den) kunnen hebben beïnvloed, en dus overeenkomstig artikel P2.30 van het Bondsreglement door de Match Delegate in beginsel niet hoeft/hoeven te worden gerapporteerd aan het Bondsparket, kan/kunnen dus wel degelijk worden vervolgd door het Bondsparket met de mogelijkheid een minnelijke schikking voor te stellen.

Uit deze analyse blijkt dat het louter ontsteken van pyrotechnisch materiaal in de tribunes zonder enige wedstrijdbeïnvloeding, wel degelijk een disciplinair vervolgbare inbreuk uitmaakt conform het Bondsreglement en zulks in overeenstemming met de zich aan de KBVB en de clubs opdringende bepalingen uit de Voetbalwet, de UEFA Disciplinary Regulations en de FIFA Disciplinary Code.

Waar artikel P2.30 kan leiden tot onjuiste interpretaties in strijd met deze bepalingen, is dit artikel volgens de NKDR **volkomen achterhaald** mede gelet op de algemene vervolgingsbevoegdheid in hoofde van het Bondsparket op grond waarvan het ambtshalve een zaak kan aanhangig maken bij de disciplinaire instanties.

Het standpunt van BEERSCHOT V.A. kan dan ook niet worden gevolgd.

c. Toepassing in concreto

Het Bondsparket vervolgt de club Beerschot V.A. op pyrotechnisch vlak voor het incident met een voetbalsupporter die een Bengaalse fakkel in het vak van de bezoekende supporters gooide, alsook voor het Bengaals vuur en de rookpotten die ontstoken werden in de tribune. Tot slot vervolgt het Bondsparket de club voor het gooien van pyrotechnisch materiaal naar de ordediensten door Beerschot-supporters.

1. Zoals de bondsactie aangeeft, kan het incident dat plaatsvond in de 66-ste minuut van de wedstrijd zonder meer beschouwd worden als een crimineel feit en een triest dieptepunt in de Belgische voetbalgeschiedenis. Een Beerschot-supporter uit vak I liep het veld op en spurtte naar de overkant, richting het bezoekend vak, om vervolgens een fakkel brandend Bengaals vuur in het volledig gevulde bezoekersvak (650 supporters) te gooien. Deze “*supporter*” werd gearresteerd door de ordediensten en door het parket van de procureur des Konings voor de onderzoeksrechter geleid en vervolgens door deze laatste aangehouden. Ondertussen werd deze supporter vrijgelaten onder strikte voorwaarden doch tekende het parket beroep aan.

Het gaat om een bijzonder drieste niet te vatten daad met gevolgen die niet te overschouwen hadden kunnen zijn, gelet op de hoger opgesomde gevaren van Bengaals vuur. Daarnaast had dit grote paniek kunnen veroorzaken onder de supporters in het bezoekersvak waarbij er mensen vertrappeld hadden kunnen worden, m.a.w. een potentieel Heizeldrama.

Ofschoon deze daad werd uitgevoerd door een enkeling blijkt uit filmpjes die circuleren op sociale media dat de dader voor zijn actie door een deel van de supporters werd toegejuicht en dat er tevens voor geapplaudisseerd werd.

2. Zowel voor, tijdens als na de wedstrijd werd er pyrotechnisch materiaal aangestoken. De club werd de voorbije seizoenen en ook tijdens het huidige seizoen hiervoor reeds verschillende keren veroordeeld.
3. Na het affluiten van de wedstrijd werd opnieuw pyrotechnisch materiaal aangestoken met als verzwarende omstandigheid dat dit - net zoals andere projectielen - naar de ordediensten werd gegooid.

De NKDR stelt vast dat deze drie verschillende feiten die het luik 'pyro' in de Bondsactie uitmaken, bewezen zijn op grond van de verslagen van de scheidsrechter en de Match Delegate, en de door het Bondsparket bijgebrachte foto's en beeldmateriaal.

De feiten worden door de club BEERSCHOT V.A. overigens niet betwist.

3.2.3. Het bestormen van het speelveld door de supporters

Na het affluiten van de wedstrijd klom een groep Beerschot-supporters met bivakmutsen over de omheining en liepen zij richting het bezoekersvak. Dankzij het kordate optreden van de aanwezige ordediensten werd er onmiddellijk een cordon gevormd rond de Antwerp-spelers die op dat ogenblik aan het vieren waren met hun supporters (het bezoekersvak situeert zich vlak naast de spelerstunnel). Op deze wijze werd verhinderd dat deze groep hooligans kon doorstoten naar het bezoekersvak.

Vervolgens werd er op het veld een veldslag uitgevochten met de ordediensten, waarbij deze laatsten bekogeld werden met pyrotechnisch materiaal, alsook met andere projectielen.

Het was niet de eerste keer dat Beerschot-hooligans de intentie hadden om het veld te betreden. Het Bondsparket verwijst naar een eerder voorval, na afloop van de wedstrijd Beerschot V.A. - KV Mechelen d.d. 17 oktober 2021, opgenomen in het verslag van de Match Delegate:

“Om 18 Hr 05 verlieten een 200-tal Beerschotfans de tribune, richting uitgang. Omdat er nog een 5 tal Y R KV Mechelen spelers op het speelveld liepen in de richting van een Beerschottribune, keerden deze “supporters” op hun stappen terug. Een 10-tal Beerschot supporters wilden het veld oplopen, maar werden door een gepast politieoptreden hiervan weerhouden.”

Uit de bijgevoegde beelden kan afgeleid worden dat een aantal supporters ook toen naar het bezoekersvak renden.

De NKDR acht ook deze feiten bewezen op grond van de hoger vermelde elementen (cf. luik pyro).

De club BEERSCHOT V.A. werpt in de conclusies op dat er ook wel sprake kan zijn van enige vorm van uitdaging uitgaande van de spelers van R. Antwerp F.C. bij het vieren van de overwinning na het laatste fluitsignaal. Op de bijgebrachte videobeelden is volgens BEERSCHOT V.A. *“duidelijk te zien hoe Antwerpsspeler Ritchie DE LAET (tijdscode 00:40) richting het sfeervak van Beerschot zich ostentatief op de borst klopt waarna er supporters over de boarding gaan.”*

Zoals BEERSCHOT V.A. zelf stelt in haar conclusie “*verantwoordt dit uiteraard niet dat supporters het veld op lopen.*”

3.2.4. Sanctionering inzake pyrotechnisch materiaal en bestorming van het speelveld

Wat betreft de door de club BEERSCHOT V.A. “genomen maatregelen en acties vooraf en achteraf” verwijst de door de club neergelegde conclusie naar de mondelinge toelichting ervan ter zitting.

Tijdens de debatten ter zitting heeft de club evenwel geen overzicht gegeven van de maatregelen en acties die zij in het recente verleden heeft ondernomen tot sensibilisering van haar supporters in de strijd tegen het gebruik van pyrotechnisch materiaal.

In haar conclusie gaat de club ervan uit dat “*zij al het mogelijke heeft gedaan en voorzien heeft dat binnen haar macht ligt om de veiligheid en orde binnen het stadion te kunnen garanderen.*”

Zulks valt niet te rijmen met de volgende vaststelling in het verslag van de match delegate:

“Ik merkte in het bijzijn van mijn liaison officer persoonlijk op dat het fouilleren van de fans vrij nonchalant gebeurde doordat bijvoorbeeld hoodies en mutsen niet gecontroleerd werden aan verschillende toegangspoorten”.

Wat het fouilleren betreft, werpt BEERSCHOT V.A. in conclusie op dat de stewards die hiervoor dienen in te staan, geen honden of scanners ter beschikking hebben teneinde grondige foulleringen uit te voeren omdat dit wettelijk niet is toegelaten. Hierdoor acht de club het onvermijdelijk dat er zaken zoals pyrotechnisch materiaal soms alsnog kunnen worden meegesmokkeld in het stadion.

Het gebruik van speurhonden en de inzet van bagagescansystemen zijn nochtans preventieve maatregelen die uitdrukkelijk aan bod komen onder de richtlijnen aan de clubs in de Omzendbrief van de FOD Binnenlandse Zaken dd. 13 september 2019 aangaande een geïntegreerde aanpak om pyrotechniek te bannen uit alle voetbalstadions.

Het blijkt uit de bijgebrachte stukken niet dat de club in de periode voorafgaand aan de wedstrijd boodschappen heeft verspreid aan haar supporters om het gebruik van pyrotechnisch materiaal te voorkomen via de LED-boardings, de stadionomroeper, de sociale media en de website van de club. Evemin blijkt uit het dossier dat sanctiewaarschuwingen, verbodsborden en zgn. ‘amnesty bins’ werden aangebracht in het stadion, zoals aanbevolen in voormelde omzendbrief.

De omstandigheid dat BEERSCHOT V.A. **na** de betrokken wedstrijd bepaalde acties heeft ondernomen (communicatie via de website tot veroordeling van het supportersgedrag, boodschappen op de LED-boardings en scorebord tijdens de volgende thuiswedstrijd, overleg met supportersfederaties) vermag hieraan geen afbreuk doen.

Er liggen verder geen stukken voor waaruit blijkt dat de club BEERSCHOT V.A. een onderzoek heeft geopend naar haar eigen supporters die over de schreef gingen, of reeds maatregelen heeft genomen of aangekondigd zoals de club Standard dat recent deed door geen tickets meer te verkopen voor haar thuiswedstrijden, alsook door bepaalde vakken van haar tribune te sluiten.

In de strijd tegen het gebruik van pyrotechnisch materiaal in de voetbalstadia is van primordiaal belang dat de club duidelijk stelling neemt naar haar supporters toe dat zij een nultolerantie hanteert voor supporters met pyrotechniek. Ieder gebruik van pyrotechniek door supporters is immers strafbaar overeenkomstig artikel 23ter van de Voetbalwet.

In een column in de Gazet van Antwerpen dd. 2 december 2021, en dus drie dagen voor de betrokken wedstrijd, met als titel *“Beerschot-Antwerp, mag een klein beetje oorlog nog?”* lijkt Walter Damen, ondervoorzitter van Beerschot V.A., aan de supporters evenwel een andere boodschap te hebben gegeven:

“Regeltjes zijn goed, maar als ze haaks staan op de realiteit dan worden ze zinloos. Hetzelfde met het Bengaals vuur. Je krijgt het niet uit de stadia, tenzij met veel miserie en dan wordt het buiten afgestoken. Kunnen we nu niet gewoon naar een systeem van gecontroleerd gebruik evolueren? Duidelijke afspraken en sancties. Elkaar tegemoetkomen, heet dat. Hetzelfde komende zondag. Ik verwacht niet anders dan rook, pyro en speciale liedjes. Uiteraard door alle mogelijke regels verboden, maar dat klein beetje oorlog, mag het nog?”

Als een bestuurslid van de club, die tevens ondervoorzitter is van die club, een oproep doet aan zijn eigen supporters dat hij rook, pyro en speciale liedjes **verwacht ondanks** het feit dat het verboden is krachtens de Voetbalwet en het KBVB/UEFA/FIFA-reglement, dan staat dat voor het Bondsparket terecht gelijk aan het aanzetten tot (burgerlijke) ongehoorzaamheid.

In haar conclusie geeft BEERSCHOT V.A. zelf aan dat de Gazet van Antwerpen de meest gelezen krant is in Antwerpen en omgeving, waardoor zij ervan uitgaat dat de reactie van Walter Damen aan deze krant op 5 december 2021 een groot bereik zal hebben gehad bij de supporters.

De NKDR gaat er dan ook van uit dat zijn boodschap vóór de betrokken wedstrijd dat een klein beetje oorlog nog mag, eveneens een groot bereik zal hebben gehad bij de supporters van BEERSCHOT V.A..

Bovendien blijkt uit deze reactie dat ondervoorzitter Walter Damen in de Gazet van Antwerpen communiceert *“namens het bestuur van Beerschot”*.

Met de boodschap rond een te verwachten klein beetje oorlog drie dagen vóór de wedstrijd heeft ondervoorzitter Walter Damen als spreekbuis van het bestuur van Beerschot een verkeerd signaal gegeven aan haar supporters die zich kennelijk gewapend hebben om een klein beetje oorlog te voeren.

In zijn reactie de dag na de wedstrijd op 6 december 2021 bij ATV werd er door Walter DAMEN onder meer het volgende gezegd: *“We zijn nu bezig met een stappenplan. Ik wil zo snel mogelijk met onze supportersclubs rond de tafel zitten. We hebben vandaag ook nog een aantal afspraken proberen te maken binnen de Pro League. Ook rond Bengaals vuur, rond eventueel koudvuur, rond eventueel gecoördineerde rookpotten te kunnen doen. (...)”* (conclusie BEERSCHOT V.A., randnr. 35)

De NKDR stelt aldus vast dat zelfs na de incidentrijke wedstrijd de club nog steeds ijvert voor een toegelaten gebruik van pyrotechnisch materiaal, ondanks het absoluut verbod krachtens de Voetbalwet en de KBVB/UEFA/FIFA-reglementen die een nultolerantie hanteren, hetgeen de BEERSCHOT V.A. – supporters zeker niet is ontgaan.

Het standpunt van de club BEERSCHOT V.A. dat *“zij al het mogelijke heeft gedaan en voorzien heeft dat binnen haar macht ligt om de veiligheid en orde binnen het stadion te kunnen garanderen”*, staat dan ook haaks op de hoger omschreven feitelikheden.

In deze omstandigheden acht de NKDR de door het Bondsparket gevorderde sanctie volkomen gewettigd, mede gelet op de ernst van de inbreuken en het disciplinair verleden van de club die *“de voorbije maanden tienduizenden euro’s in boetes betaalde wegens wangedrag van individuen”* (Conclusie BEERSCHOT V.A., randnr. 28, p. 13).

Het gebruik van pyrotechnisch materiaal hoort geenszins thuis op een voetbalveld en dient absoluut geweerd te worden uit de stadions nu het de fysieke integriteit (brandwonden, gehoorschade) van

andere supporters, spelers, leden van de technische staf en scheidsrechters in het gedrang kan brengen. Bovendien gaat het gepaard met ernstige veiligheidsrisico's in het stadion (cf. paniekuitbraken onder de toeschouwers).

Het Bondsparket hanteert dan ook volkomen terecht een “*nultolerantie voor supporters met pyrotechniek*” (Omzendbrief 13 september 2019, o.c., punt 2.3.2.)

Artikel B11.199 bepaalt: “*in geval van ongeregelheden in de installaties of op de terreinen van een club, kan de bevoegde disciplinaire instantie beslissen om de op dat terrein te spelen wedstrijden met gesloten deuren te doen spelen, zelfs wanneer vaststaat dat de betrokken club al het mogelijke heeft gedaan om de orde te handhaven.*”

Artikel B11.200 bepaalt: “*in geval van ernstige ongeregelheden in de installaties of op de terreinen van een club, kan de bevoegde disciplinaire instantie alle wedstrijden op haar terrein verbieden, gedurende een periode die het noodzakelijk acht.*”

Het Bondsparket beroept zich op artikel B11.199 (bijzondere inbreuken) waardoor overeenkomstig artikel 149, tweede alinea, van het Bondsreglement de sanctiemogelijkheden voorzien door de indicatieve tabel moeten wijken.

Het Bondsparket vordert, overeenkomstig het artikel B11.199 van het Bondsreglement van de KBVB, dat de club Beerschot V.A. twee effectieve officiële (thuis)wedstrijden van haar eerste ploeg met volledig gesloten deuren moet afwerken en dit tijdens een periode waar het publiek is toegelaten en niet beperkt is van overheidswege.

Het Bondsparket gaat er terecht van uit dat een sanctie met volledig gesloten deuren een absolute vereiste is, nu een gedeeltelijke sluiting van een vak of tribune er enkel toe zou leiden dat supporters uit het gesloten vak of tribune elders zouden gaan zitten waardoor de sanctie wordt uitgehold.

De sanctie om “*met gesloten deuren te spelen*”, heeft betrekking op de eerste officiële wedstrijd (uitgezonderd bekerwedstrijden) die volgt op een termijn van 15 kalenderdagen die aanvangt op de dag volgend op een definitieve beslissing. Het spreekt voor zich dat deze termijn niet absoluut is indien de data met volledig gesloten deuren zich zouden situeren binnen een periode waarin er omwille van een overheidsmaatregel geen toeschouwers zijn toegelaten.

Anders oordelen zou betekenen dat de sanctie wordt uitgehold hetgeen indruist tegen het principe van de effectiviteit van de sancties. (cf. artikel B11.138 Bondsreglement: “*voor het opleggen van een sanctie beschikt de bevoegde disciplinaire instantie over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid, rekening houdend met de principes van de evenredigheid en effectiviteit van sancties.*”)

3.2.5. Racistische/discriminerende spreekkoren en kwetsende banner

a. Wettelijk kader

Het wettelijk kader situeert zich in het Bondsreglement van de KBVB:

12.4 DISCRIMINATIE

12.4.1 Verbod

Artikel B11.234

Elke club of aangeslotene onthoudt zich van elke vorm van discriminatie tegenover aangeslotenen of derden op basis van één van de volgende of andere in België wettelijk

beschermde gronden:

1. *nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, nationale of etnische afkomst of afstamming;*
2. *geslacht, genderidentiteit of genderexpressie met inbegrip van de gelijkgestelde criteria zwangerschap, bevalling, moederschap en geslachtsverandering;*
3. *leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, taal, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap, een fysieke of genetische eigenschap, sociale afkomst.*

*Elke schending van deze verbintenis kan worden gesanctioneerd **zonder dat enig opzet vereist is.***

Worden geacht een schending van deze bepaling uit te maken:

1. **alle verbale en non-verbale uitingen, die hetzij kwetsend of beledigend zijn ten aanzien van een persoon of groep van personen;**
2. *anderen aanzetten tot discriminatie, segregatie, haat of geweld jegens een persoon, een groep, een gemeenschap of de leden ervan, wegens een (al dan niet vermeende) eigenschap of kenmerk dat verband houdt met één of meerdere van de hogervermelde discriminatoire gronden;*
3. *het in de installaties of op de terreinen van een club kenbaar maken van teksten, symbolen, **spreekkoren**, gebaren, spandoeken of uitlatingen op welke wijze ook die uiting zijn of aanleiding geven tot racisme, homofobie, xenofobie, of die in het algemeen discriminatie uitmaken of kunnen uitlokken.*

Artikel B11.237, tweede lid, van het Bondsreglement bepaalt het volgende:

Clubs onthouden zich van en verbieden discriminerende boodschappen, zoals uitlatingen, slogans, liederen en kwetsende spreekkoren zowel vóór, tijdens als na de wedstrijd, ten aanzien van alle personen waarover zij een bevoegdheid kunnen uitoefenen.

Overeenkomstig artikel B3.10 dient elk lid van een club te handelen in overeenstemming met onder meer het Bondsreglement en op grond van artikel B11.134 zijn alle feiten sanctioneerbaar die in strijd zijn met het Bondsreglement met inbegrip van alle verplichtingen die hieruit voortvloeien.

Niet toelaatbare spreekkoren kunnen disciplinair worden vervolgd **zonder dat enig opzet vereist is.** (art. B11.234, lid 2, Bondsreglement)

Het Bondsreglement sluit op dit punt aan bij een arrest van het CAS (Court of Arbitration for Sport) van 16 november 2017 dat handelt over kwetsende spreekkoren tijdens de wedstrijd tussen Mexico en El Salvador ("eeeh puto").

Bij de beoordeling of een bepaalde uitlating of spreekkoor al dan niet kan worden getolereerd, dient dan ook geen rekening te worden gehouden met de bedoeling of opzet van de betrokkenen. Het niet toelaatbaar karakter moet m.a.w. blijken uit de gebruikte bewoordingen op zich.

Vanuit dezelfde optiek preciseerde het BAS recent dat "om te beoordelen of een uitlating een (groeps)belediging is, een objectieve toets dient plaats te vinden waarbij dient nagegaan te worden of de uitspraak naar algemeen spraakgebruik beledigend is. Dat is het geval wanneer de uitspraak de strekking heeft een ander bij het publiek in een kwaad daglicht te stellen." (beslissing BAS 169/20, d.d. 8 juli 2020, punt IV.4.2)

De uitlatingen dienen uit de gebruikte bewoordingen zonder meer kwetsend en beledigend te zijn.

BEERSCHOT V.A. kan dan ook niet worden gevolgd waar zij ter zitting argumenteert dat het spreekkoor niet sanctioneerbaar is bij gebrek aan kwaad opzet in hoofde van haar supporters en dat de banner niet **de bedoeling** had om de persoon van speler R. NAINGGOLAN te schaden.

Het uitgangspunt van de club dat de spreekkoren met een bijzonder opzet moeten gepaard gaan, druist in tegen de duidelijke bepaling van artikel B11.234, lid 2, van het Bondsreglement. De beslissing van het BAS dd. 22 juli 2019 die de club bijbrengt onder randnr. 50 van haar conclusie, maakt toepassing van een inmiddels achterhaalde bepaling van het Bondsreglement, en kan bijgevolg niet richtinggevend zijn.

Gelet op de vaste rechtspraak van zowel het BAS als het CAS/TAS kan er geen discussie bestaan omtrent het gegeven dat de clubs objectief aansprakelijk zijn voor het uitbrengen van discriminatoire of kwetsende spreekkoren door hun supporters (zie o.m. beslissing BAS 169/20 d.d. 8 juli 2020, punt IV.4.5; beslissing BAS 173/20 d.d. 15 juni 2020, punt IV.4.5.; beslissing BAS 174/20, d.d. 9 juni 2020, punt IV.4.5.; beslissing BAS 168/20 d.d. 5 mei 2020, punt IV.4.5.; beslissing BAS 93/16 d.d. 21 februari 2017, overweging 4.2.3.4.; beslissing BAS d.d. 10 december 2014, overweging 5.2.2.; beslissing BAS 147/19 d.d. 22 juli 2019, overweging IV.4.7.).

Ter zake kan ook verwezen worden naar artikel 16.2 van de FIFA Disciplinary Code:

“All associations and clubs are liable for inappropriate behavior on the part of one or more of their supporters as stated below and may subject to disciplinary measures and directives even if they can prove the absence of any negligence in relation to the organization of the match:

(...)

e) the use of gestures, words, objects or any other means to transmit a message that is not appropriate for a sports event, particular messages that are of a political, ideological, religious or offensive nature.”

Thans bepaalt art. B11.237 van het Bondsreglement uitdrukkelijk dat de clubs objectief aansprakelijk zijn voor hun supporters.

b. De tolerantiegrens inzake uitlatingen en spreekkoren

De Omzendbrief OOP 40 d.d. 14 december 2006 houdende richtlijnen aangaande kwetsende, racistische en discriminerende uitlatingen en spreekkoren naar aanleiding van voetbalwedstrijden, is ter zake richtinggevend voor de clubs, de toeschouwers, supportersverenigingen en –federaties, fancoaches en preventiewerkers in het voetbal, de scheidsrechters, de politiediensten en de disciplinaire instanties van de KBVB.

Overeenkomstig deze omzendbrief wordt de tolerantiegrens inzake kwetsende, racistische en discriminerende uitlatingen en symbolen overschreden indien iemand naar aanleiding van een voetbalwedstrijd in het openbaar:

- Derden aanzet tot discriminatie, segregatie, haat of geweld jegens een persoon, een groep, een gemeenschap of de leden ervan, wegens een zogenaamd ras, de huidskleur, de afkomst, de nationale of etnische afstamming, de seksuele geaardheid, handicap en gezondheidstoestand van deze persoon, de leden of sommigen van de leden van de geviseerde groep of gemeenschap, of
- Publiciteit geeft aan zijn voornemen tot discriminatie, haat, geweld of segregatie jegens een persoon, een groep, een gemeenschap of de leden ervan, wegens een zogenaamd ras, de huidskleur, de afkomst, de nationale of etnische afstamming, de seksuele geaardheid, handicap en gezondheidstoestand van deze persoon, de leden of sommigen van de leden van de

- geviseerde groep of gemeenschap, of
- Alleen of in groep, omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd, aanzet tot haat of woede, slagen en verwondingen ten aanzien van één of meerdere personen.

De omzendbrief geeft een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden van spreekkoren die in de bovenstaande context verboden zijn, zoals:

- Oerwoudgeluiden of apenkreten ten aanzien van andersgekleurde spelers, een andersgekleurde scheidsrechter en/of andersgekleurde toeschouwers, voorbijgangers....;
- Met haat beladen uitspraken als:
 - “vuile jood, keer terug naar Israël”;
 - “vuile Marokkaan, ga terug naar je land!”;
 - “dood aan islamieten”;
 - “ Hamas, Hamas, Joden aan de gas”;
 - “Islamieten, parasieten”;
 - “het is een vak vol makakken”;
- met haat beladen uitlatingen inzake holebi's en/of handicap van personen;
- met haat beladen uitlatingen inzake iemands gezondheidstoestand (bv. kanker, aids,...);
- kwetsende en/of haatdragende uitlatingen jegens een bepaalde supportersgroep, familieleden van spelers, bestuursleden en scheidsrechters.

c. Toetsing in concreto

SPREEKKOOR

In casu dient de NKDR vooreerst te oordelen of het door de supporters van BEERSCHOT V.A. gezongen spreekkoor “*Al wie niet springt, dat is ne Jood*”, kwetsend of beledigend is ten aanzien van een persoon of groep van personen in de zin van artikel B11.234, derde lid, 1°, van het Bondsreglement. Dat dit spreekkoor in de 16ste minuut van de wedstrijd werd gezongen door Beerschot supporters vanuit de vakken I en L wordt door de club niet betwist.

Dit spreekkoor bevat een verwijzing naar de Joden.

In de handleiding “discriminerende & kwetsende spreekkoren & uitlatingen” van de Pro League (2019) wordt terecht een onderscheid gemaakt tussen tolereerbare geuzennamen (bijnamen die supporters van clubs zichzelf geven of die door andere supporters wordt gegeven aan een ploeg) die geen negatieve bijklank hebben, en ontoelaatbare geuzennamen die gelieerd worden aan bepaalde eigenschappen of kenmerken die vanuit een stigma bevolkingsgroepen zagezegd typeren.

“Bepaalde namen/geuzennamen kunnen in de loop van de geschiedenis een negatieve connotatie krijgen. Zo is het evident dat het gebruik van de bijnaam “Joden” vragen oproept en niet meer van deze tijd is.” (Handleiding Pro League discriminerende & kwetsende spreekkoren & uitlatingen, 2019, p. 12).

De verwijzing naar “Jood” heeft aldus een stigmatiserende en pejoratieve bijklank ten aanzien van de Joodse gemeenschap. Achter het spreekkoor gaat immers de racistische boodschap schuil, dat Jood zijn iets is dat niemand wil zijn. Daarom springen maar...

Het Bondsparket benadrukt terecht dat deze gezangen minstens en zonder enige twijfel als beledigend en kwetsend moeten worden beschouwd ten aanzien van een bepaalde bevolkingsgroep – zijnde de Joodse gemeenschap.

Het volstaat te verwijzen naar volgende getuigenis van de Joodse voetbalfan David opgetekend op p. 21 van de Handleiding Discriminerende & kwetsende spreekkoren & uitlatingen, 2019:

“Voor mijn communie, in de joodse gemeenschap heet dat bar mitswa, heb ik dankzij mijn vader voor een wedstrijd mee mogen oplopen. Ik ben toen samen met de spelers het veld op gelopen. Ik heb de supporters begroet. Dat blijft echt in mijn geheugen gegrift staan. Sindsdien brandt dat vuur volop in me. Ik blijf het voetbal met passie volgen.

Voetbal is voor mij een feest, een grote verbroedering. Het is een moment dat je deelt met je familie, je vrienden, met andere culturen ook. Helaas hoor je in de tribunes maar al te vaak spreekkoren die heel betreurenswaardig zijn. Ze zingen niet alleen van ‘al wie niet springt, is een jood.’ Ze wijzen je als jood met de vinger, en dat doet wel pijn. Zo is het tijdens WO II ook begonnen. Joden werden toen met de vinger gewezen. Dat brengt angst met zich mee, maar ook woede en verdriet. Je staat echt wel verbouwereerd aan de grond genageld door wat zich voor je ogen afspeelt. Je voelt je ook machteloos.

Je staat daar alleen tegenover die tribune die zulke dingen zingt. Ik wil hen vragen daarmee op te houden

Een ploeg schiet er echt niks mee op als de supporters zo doen. Supporter trots voor je ploeg, zonder anderen met de vinger te wijzen.”

Het is verder niet relevant dat er in casu geen enkele vertegenwoordiger van de groep “Joden” ergens een klacht heeft geformuleerd of in een opiniestuk kenbaar heeft gemaakt dat de spreekkoren kwetsend of beledigend zijn voor de Joodse gemeenschap.

Waar het Belgisch Arbitragehof voor de Sport op 3 juli 2019 (dossier nr. 147/19 – Club Brugge) oordeelde dat het spreekkoor “alle joden zijn homo” door de stigmatisering als kwetsend, minstens als beledigend, kan beschouwd worden, acht de NKDR zulks ook het geval voor de uitlating “Al wie niet springt, is een Jood.”

De NKDR acht de inbreuk op artikel B11.234, derde lid, 1°, van het Bondsreglement dan ook bewezen.

Het kwetsend en beledigend karakter van het spreekkoor volgt uit de gebruikte bewoordingen an sich “zonder dat enig opzet vereist is.” (Art. B11.234, tweede lid, Bondsreglement)

De vraag of de supporters van BEERSCHOT V.A. al dan niet de bedoeling hebben gehad de Joodse gemeenschap te kwetsen, is dan ook niet relevant.

Het verweer van BEERSCHOT V.A. dat door het litigieus spreekkoor de eer en goede naam van de Joden in geen geval werd aangetast zodat het spreekkoor geenszins als kwetsend, racistisch of discriminerend kan worden opgevat, kan dan ook niet worden gevolgd.

Verder verwijst de NKDR op de vaste rechtspraak van het BAS volgens dewelke:

“het recht op vrije meningsuiting niet absoluut is en wordt beperkt door de bescherming van de rechten van anderen, waaronder het recht op eerbied van de eer en de goede naam van een ander (cf. art. 8 EVRM).

Er kan hierbij nog worden verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie d.d. 23 april 2020, waarin het Hof onder meer argumenteerde:

- *dat de vrijheid van meningsuiting bij wet kan worden beperkt en eveneens op een evenredige wijze;*
- *dat expressievrijheid geen vrijgeleide is voor discriminatie;*
- *dat ook rekening moet gehouden worden met het feit dat racistische uitspraken in het openbaar gebeurden.*

(HvJ 23 april 2020, zaak C-507/18 NH t. Associazione Avvocatura per i dritti LGBTI – Rele Lenford)

Artikel B307 (oud) van het Bondsreglement miskent deze principes niet.

De “specificiteit van de sport” en de fundamentele waarden die van toepassing zijn in de voetbalwereld (onder meer fair-play, respect, ethische waarden, etc.) hebben er toe geleid dat er een eigen tuchtreglementering werd opgesteld en wordt toegepast. De vrijheid van vereniging voorzien in artikel 11 EVRM laat de KBVB immers toe haar eigen tuchtrecht te bepalen. De KBVB heeft er belang bij kwetsende uitlatingen zoveel mogelijk te weren uit de voetbalstadia. De context van een (voetbal)wedstrijd rechtvaardigt geen kwetsende beledigingen en a fortiori ook geen grove kwetsende beledigingen. Het louter gegeven dat een deel van de supporters van beide clubs er geen graten in ziet om elkaar en bepaalde spelers (grove) beledigingen naar het hoofd te slingeren, doet aan het voorgaande geen afbreuk. De geviseerde speler(s) en de overige aanwezigen – spelers en officials inbegrepen – hoeven dit niet te accepteren. De KBVB heeft er belang bij om de wedstrijden die zij organiseert te laten verlopen conform haar reglementen, die – het weze herhaald – niet afwijken van de principes van het EVRM. Het argument (...) dat de specificiteit van de sport een andere benadering van de principes rechtvaardigt, kan dan ook niet worden aanvaard.”

(Beslissing BAS 169/20, d.d. 8 juli 2020, punt IV.4.4.; zie ook beslissing BAS 173/20, d.d. 15 juni 2020, punt IV.4.4.; beslissing BAS 174/20, d.d. 9 juni 2020, punt IV.4.4.; beslissing BAS 168/20, d.d. 5 mei 2020, punt IV.4.4.).

BANNER

Halverwege de eerste helft werd de banner “*Radja Vaffanculo*” ontrold door Beerschot-supporters.

De speler Radja Nainggolan doorliep de jeugdreeksen van Beerschot V.A. en is tevens ambassadeur voor de club Beerschot V.A.

Het woord “*vaffanculo*” wordt in de bondsactie vrij vertaald als “*hoerenzoon*”.

In haar conclusie betwist BEERSCHOT V.A. deze vertaling en stelt dat deze woorden “*Flikker op Radja*” betekenen.

De club BEERSCHOT V.A. voert ter zake aan dat deze banner dient beoordeeld te worden binnen de context van een voetbalwedstrijd en dat Dhr. NAINGGOLAN als publiek figuur een hogere mate van blootstelling aan kritiek moet tolereren. De banner in kwestie was aldus bedoeld als reactie op het feit dat Dhr. NAINGGOLAN als Beerschot-ambassadeur bij ‘de vijand’ speelt. De club argumenteert dat in deze omstandigheden dergelijke banner niet als kwetsend of discriminerend kan worden aangemerkt.

Nazicht op het internet¹ leert dat dit woord inderdaad kan worden vertaald als 'flikker op', maar ook als 'rot op', 'val dood', 'krijg de tering', 'loop naar de hel', 'krijg de pest', en 'sodemieter op'.

Het is meteen duidelijk dat dit woord een scheldwoord betreft met een kwetsende boodschap tot de persoon aan wie het wordt geadresseerd. Ook het gegeven dat de betrokken website alvorens de vertaling te geven, de lezer hiervoor waarschuwt in een bijzondere boodschap, illustreert zulks.

In een interview na de wedstrijd gaf de speler overigens zelf aan dat hij zich ernstig beledigd voelde door deze banner.

De NKDR oordeelt dan ook dat de inhoud van deze banner een non-verbale uiting betreft die kwetsend of beledigend is ten aanzien van een persoon in de zin van artikel B11.234, derde lid, 1° van het Bondsreglement.

De omstandigheid dat de banner in de context van een voetbalwedstrijd niet de bedoeling zou hebben gehad om de persoon van Dhr. NAINGGOLAN te schaden, is niet relevant nu de gebruikte bewoordingen *an sich* dienen te worden beoordeeld. (cf. artikel B11.234, tweede lid Bondsreglement; zie hoger rubriek 3.2.3., sub a)

d. Sanctionering.

Overeenkomstig artikel B11.237, in fine, van het Bondsreglement,

“kan elke club (...) waarvan de supporters inbreuken plegen op het verbod tot discriminatie, gesanctioneerd worden met de in (...) Titel 11 van het Bondsreglement voorziene algemene disciplinaire sancties (zie o.a. artikel B11.140), onverminderd de bijzondere sancties voorzien ingeval van ongeregelheden bij onder meer verbaal geweld (spreekkoren) (zie Boek B – Titel 11, 12.1 Ongeregelheden-Stopzetting).

De bond beschikt over de mogelijkheid om een disciplinaire procedure wegens discriminatie op te starten indien de club nalaat passende maatregelen te nemen lastens de betrokkenen.”

In deze laatste hypothese zijn de sancties bij discriminatie toepasselijk die artikel B11.238 voorziet lastens clubs onder 12.4.5.1.

In casu kan het litigieus spreekkoor gesanctioneerd worden met de algemene disciplinaire sancties waarin volgende bepalingen van het Bondsreglement voorzien:

Artikel B11.140

(...)

Indien bij een bepaling in het bondsreglement geen uitdrukkelijke sanctie (al dan niet in een vork) wordt vermeld, kan de bevoegde disciplinaire instantie toepassing maken van een of meerdere van de hierna vermelde sancties:

1° Berisping;

2° Blaam;

3° Geldboete; (zie art. B11.151 Bondsreglement wat de clubs betreft)

4° Schorsing;

5. Schrapping.

¹ Bron: www.context.reverso.net/vertaling/italiaans-nederlands/vaffanculo

Artikel B11.141

Het opleggen van één of meerdere van deze sancties is evenwel onderworpen aan de hieronder vermelde bepalingen en laat de mogelijkheden van het toepassen van alternatieve sancties of een indicatieve tabel onverlet.

In het Actieplan inzake spreekkoren en daden van de Pro League, dat op 20 februari 2018 unaniem werd goedgekeurd door alle clubs, wordt gesteld dat het belangrijk is dat zowel de Pro League als alle clubs steeds duidelijk en ondubbelzinnige stelling innemen tegen kwetsende en discriminerende spreekkoren en acties. *“Clubs geven aan dat dergelijke uitlatingen geen plaats hebben binnen en buiten het stadion en herinneren hun achterban aan de zero tolerance voor inbreuken hieromtrent.”*

In de Handleiding discriminerende & kwetsende spreekkoren & uitlatingen van de Pro League van 2019 wordt voorop gesteld dat *“het cruciaal is dat omstaanders weten dat de club bepaalde spreekkoren en daden afkeurt en strijdig vindt met de clubwaarden. De club moet hier dan ook duidelijk en herhaaldelijk over communiceren, zowel met zachte campagnes als met harde boodschappen van de reglementen en sanctionering. Dit moet gebeuren met de inzet van alle communicatiemiddelen. Bij inbreuken op de reglementen, moet de club de communicatie herhalen, met vermelding van de waarden van de club, de reglementering en de gevolgen van de inbreuken voor club en individuen.”*

In het licht van deze instructies aan de clubs valt het te betreuren dat BEERSCHOT V.A. het litigieus spreekkoor “Al wie niet springt, dat is ne Jood” als een toelaatbaar spreekkoor verdedigt voor de disciplinaire instanties van de KBVB met argumenten die door de vaste rechtspraak van het BAS en de nieuwe bondsreglementering zijn achterhaald. Hierdoor geeft de club een verkeerd signaal aan haar supporters en de clubgemeenschap in haar geheel.

De NKDR acht het dan ook wenselijk de club BEERSCHOT V.A. te sanctioneren met een alternatieve sanctie die er op gericht is haar supporters en clubgemeenschap de boodschap te brengen dat spreekkoren als “Al wie niet springt, is een Jood” niet toelaatbaar zijn en tuchtrechtelijk worden gesanctioneerd met sancties die kunnen leiden tot het spelen van wedstrijden met gesloten deuren.

Ter zitting stemde de vertegenwoordiger van de club in met het opleggen van een alternatieve sanctie (cf. art. B11.142 en B11.238 Bondsreglement).

OM DEZE REDENEN

Verklaart de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme:

- de Bondsactie wegens het gebruik en het gooien van pyrotechnisch materiaal en het bestormen van het speelveld door BEERSCHOT V.A. – supporters ontvankelijk en gegrond, en veroordeelt de club BEERSCHOT V.A. hiervoor tot het spelen van twee effectieve officiële thuiswedstrijden van haar eerste ploeg met volledig gesloten deuren die volgen op een termijn van 15 kalenderdagen die aanvangt op de dag volgend op een definitieve beslissing; indien mocht blijken dat dan geen publiek in het stadion is toegelaten ingevolge een corona-maatregel van de overheid, verschuift de sanctie naar de eerstvolgende thuiswedstrijden die volgen op de datum waarop deze maatregel zal worden opgeheven;

- de Bondsactie wegens het spreekkoor ‘Al wie niet springt, is een Jood’ en de banner ‘Radja Vaffanculo’ ontvankelijk en gegrond, en veroordeelt de club BEERSCHOT V.A. hiervoor tot de volgende alternatieve sanctie:

- in de schoot van de club een campagne voeren tegen discriminerende en racistische spreekkoren en uitlatingen waarbij verschillende communicatiemiddelen kunnen worden ingezet om de boodschap te brengen dat dergelijke spreekkoren niet tot de waarden van de club horen, waaronder de website en sociale media van de club, de ledboarding, het scorebord en de stadionsomroeper; (cf. Handleiding Discriminerende & Kwetsende Spreekkoren & Uitlatingen, Pro League, 2019, p. 39; Actieplan inzake spreekkoren en daden van de Pro League dd. 20 februari 2018; Handleiding van de Pro League voor stewards en veiligheidspersoneel, met tien tips)
- in dialoog treden met de vertegenwoordigers van de supportersfederatie om duidelijk te maken dat het spreekkoor “Al wie niet springt, da is ne Jood” tuchtrechtelijk wordt gesanctioneerd als een discriminatoir spreekkoor omdat de gebruikte bewoordingen kwetsend zijn voor de Joodse gemeenschap; in dat kader dient de club samen met een vertegenwoordiging van haar supportersfederatie een geleid bezoek te brengen aan de Kazerne Dossin te Mechelen vóór 1 april 2022 dat vooraf aan het Bondsparket wordt aangekondigd, met opgave van de namen van de leden van deze federatie die aan het bezoek hebben deelgenomen;
- vóór 1 april 2022 aan het Bondsparket het bewijs overleggen dat voormelde acties werden ondernomen.
- indien dat bewijs niet tijdig wordt geleverd, wordt de club een effectieve boete opgelegd van 5.000 EUR.

Deze alternatieve sanctie laat de alternatieve sanctie opgelegd aan de club BEERSCHOT V.A. door de NKDR per beslissing van 3 december 2021 onverlet. Van de club wordt verwacht dat ze voor de in deze beslissing opgelegde alternatieve sanctie verder bouwt op de eerder opgelegde alternatieve sanctie. In beide gevallen moet het bewijs van uitvoering tijdig worden overgemaakt aan het Bondsparket, conform de vastgestelde data.

Modaliteiten hoger beroep bij het BAS: zie artikel B11.107 e.v.

Namen deel aan de debatten en hebben beslist: Dirk Thijs (voorzitter), Yves Kabwe en Anke Renard (leden), bijgestaan door Inès Saudelli (secretaris).

Aldus uitgesproken op 13 januari 2022.

Dirk THIJS (Voorzitter)

Yves Kabwe (Lid)

Anke Renard (Lid)

Inès Saudelli (Secretaris)